

جزوه کمک آموزشی

مدرس راه دور صبا

تعلیمات دینی ۱ سال دهم
رشته علوم انسانی

این جزوه صرفاً جهت آشنایی شما عزیزان با نمونه سوالات امتحانی است

و منبع اصلی امتحان کتاب درسی می باشد .

دین و زندگی (۱)

رشته ادبیات و علوم انسانی

پایه دهم

دوره دوم متوسطه

۱۳۹۶

درس یک

سوالات

۱- حق بودن آفرینش آسمان ها وزمین به چه معناست؟ به معنای هدف دار بودن خلقت آنهاست

۲- آیات ۳۸ و ۳۹ سوره دخان به چه نکاتی دلالت می نمایند؟ حق بودن آفرینش آسمان ها وزمین (به معنی هدف دار بودن آفرینش آنها)-هدف دار بودن آفرینش جهان

۳- انسان با سایر موجودات در مورد انتخاب هدف چه تفاوتی دارد؟ صفحه ۱۵ مورد شماره ۱ تا خط دوم حرکت می کنند و مورد شماره ۲ تا آخر - مورد شماره ۳ تا به کمال رساند.

۴- مفهوم بی نهایت طلبی روحیه انسان چیست؟ ص ۱۵ مورد شمار ۲ کامل

۵- منشاء اختلاف در انتخاب اهداف در انسانها چیست؟ ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد.

۶- تنها چه چیزی شایسته است که مقصد نهایی انسان باشد؟ تقرب و نزدیکی به خدای بزرگ

۷- چرا برای انتخاب صحیح هدف ها و دل بستن به آنها به معیار نیازمندیم؟ تا وسیله آن ، هدف های همسو با میل بی نهایت طلب و استعداد های متنوع انسان را مشخص کنیم.

۸- برای انتخاب صحیح هدف ها و دل بستن به آنها به چه چیزی نیازمندیم ؟ نیازمند معیار و ملاک هستیم

۹- بهترین معیار انتخاب اهداف اصلی از فرعی چیست؟ قرآن کریم

۱۰- آیا اهداف اصلی و فرعی هر دو برای زندگی ماضوری هستند؟ چرا؟ هر دو خوب می باشند و برای زندگی ماضوری هستند مهم این است که هدف فرعی رابه جای هدف اصلی قرار ندیم و آن قدر به اهداف فرعی دل نبندیم که مانع ما در رسیدن به اهداف اصلی شوند و از رفتن به سوی کمالات بازدارند.

۱۱- برترین هدف اصلی انسان چه ویژگی هایی دارد؟ هدفی که همه استعداد های متنوع ما را در برگیرد و درجایی متوقف نشود و نهال وجود ما را به درختی پر بار و زیبا تبدیل کند به طوری که سراسر وجود ما را شادابی ، بالندگی شور و نشاط فراگیرد.

۱۲- منظور از نزدیکی تقرب به خداوند چیست؟ نزدیکی و تقرب به خداوند، نزدیکی مکانی و ظاهری نیست. چه بسا دوفرد ریک مکان در کنار هم باشند ولی هیچ نزدیکی به هم احساس نکنند نزدیکی به خدا یک نزدیکی حقیقی است.

۱۳- انسان چگونه می تواند به خداوند نزدیکی و تقرب پیدا کند؟ خدا سرچشمه زیبایی ها و خوبی هاست و انسان ها به میزانی که زیبایی و خوبی ها را کسب کنند به خدا نزدیک تر می شوند.

۱۴- در چه صورتی هدف جامع تر است؟ در صورتی که هدف های بیشتری را در درون خود جای دهد.

۱۵- رابطه سعادت و همت انسان را بایک مثال توضیح دهید؟ هدف به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست همت بزرگ اراده محکم می طلبد همان طور که دست یابی به گوهر های گرانبه دریاها پشتکاری شگرف می خواهد.

۱۶- انسان با تأمل در خود به این نتیجه می رسد که در جستجوی چیست؟ در جستجوی سرچشمه خوبی ها است و تا به آن نرسد آرام و قرار ندارد.

۱۷- مقصود و هدف نهایی یا برترین و اصلی ترین هدف انسان چیست؟ تقرب و نزدیکی به خداوند است.

۱۸- چرا آفرینش جهان به وسیله خداوند باطل و بازیچه نیست؟ زیرا خداوند حکیم است و هیچ کاری را بیهوده انجام نمی دهد.

۱۹- برترین هدف انسان ، یعنی؛ تقرب و نزدیکی به خداوند به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست چه چیزی را می طلبد؟ همت بزرگ و اراده محکم می طلبد

۲۰- افراد زیرک چگونه با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، بایک تیر چند نشان می زنند؟ افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود هم از بهره های مادی زندگی استفاده می کنند و هم از آنجایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک تر می کنند و سرای خویش را نیز آباد می سازند

۲۱- چرا هیچ کس جز خدائی تواند روح انسان را سیراب کند؟ اگر روح انسان بی نهایت طلب است و خوبی ها را به صورت بی پایان می خواهد، شایسته است که تنها تقرب و نزدیکی به خدای بزرگ مقصد نهایی او باشد.

۲۲- چرا در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود داشته است؟ زیرا خالق آنها خدایی حکیم است ؛ یعنی خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی دهد.

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.

غلط

۲۳- هدف ها و دلبستگی های پایان پذیر، هدف های فرعی به شمار می آیند که برای زندگی ضروری به نظر نمی رسند.

صحیح

۲۴- اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد شکست ، دور شدن از خدا معنا می شود.

۲۵- موجودات جهان همگی به صورت انتخابی به سوی هدف خود حرکت می کنند.

غلط

۲۶- برای انتخاب صحیح هدف ها ودل بستن به آنها به معیار نیازمندیم

صحیح

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

هدف دار بودن

۲۷- حق بودن آفرینش آسمان ها وزمین به معنای خلقت آن هاست.

انتخاب کند

۲۸- انسان باید هدف خود را بشناسد آن را وه به سوی آن گام بردارد.

بینش - تگرش

۲۹- هر کس با و خاص خود به سراغ هدفی می رود.

بهره های مادی

۳۰- افراد زیرک با انتخاب ع خدابه عنوان هدف اصلی خود از زندگی استفاده می کنند.

متنوع بودن استعداد های انسان - بی نهایت طلبی او

۳۱- هدفی کامل تر است که پاسخگوی دو ویژگی و انسان باشد.

معیار و ملاک

۳۲- برای انتخاب صحیح هدف ها ودل بستن به آنها نیازمند هستیم.

درس دوم

سوالات

۱- سرمایه رشد مورد اشاره در عبارت «وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيْنَاهَا ﴿١﴾ فَأَهْمَهَا جُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٢﴾» چیست؟ گرایش به خیر و نیکی

۲- مطابق آیه ی (وَلَا تُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ) نقش نفس لوامه چیست؟ ملامت گر انسان در هنگام آلودگی به گناه

۳- آیه ((إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا)) بیانگر کدام یک از سرمایه های رشد انسان است؟ قدرت اختیار و انتخاب

۴- بر اساس آیات قرآن، شیطان در روز قیامت در مورد روش خود برای وسوسه ی انسان ها چه می گوید؟ می گوید «من بر شما تسلط نداشتم فقط شما راه گناه دعوت کردم این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید».

درستی یا نادرستی جمله های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.

صحیح

۵- جامع ترین و اصلی ترین هدف زندگی انسان، نزدیکی و تقرب به خداست.

صحیح

۶- پروردگار به مانیروی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و راه درست زندگی را تشخیص دهیم و آن نیروی عقل و تفکر است.

صحیح

۷- هدف و مسیر حرکت هر کس با توانایی و سرمایه هایش هماهنگی دارد.

صحیح

۸- شیطان خور را برتر از آدمیان می پندارد و سوگند یاد کرده است که فرزندان آدم را فریب دهد.

غلط

۹- نفس لوامه مرتبه ای از نفس است که انسان را به بدی فرامی خواند.

جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

۳۲- چرا خداوند علاوه بر سرمایه های بزرگ، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد؟ تاراه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند.

۳۳- عوامل مهم برای حرکت انسان به سوی هدف کدامند؟ ۱- شناخت انسان و سرمایه هایش در گام نخست ۲- بهره گیری از آنها در گام بعد

۳۴- چگونه می توان ثابت کرد که خدا انسان را گرمی داشته و برای او در نظام هستی جایگاه ویژه ای قائل شده است؟ چون خود خدا آنچه در آسمان ها و زمین است ، برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آنها را در وجود او قرار داده است.

۳۵- گرایش به نیکی و زیبایی سبب چه واکنشی در انسان می گردد؟ آن گاه که انسان به گناه آلوده شد خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران برآید.

۳۶- نقش نفس اماره در زندگی انسان را بنویسید؟ ۱- انسان هارا برای رسیدن به لذت های زودگذر دنیایی دعوت می کند ۲- از پیروی از عقل و وجدان باز می دارد.

۳۷- ویژگی های مانع بیرونی (شیطان) رسیدن انسان به هدف در زندگی انسان را بنویسید؟ خود را برتر از آدمیان می پندارد - سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد- از رسیدن به بهشت بازدارد- کار او وسوسه کردن و فریب دادن است.

۳۸- برای گام برداشتن انسان در مسیر تقرب به خدا، چه توانایی هایی در وجود او قرار داده است؟ (سرمایه های وجودی انسان) ۱- قدرت تفکر و تعقل ۲- قدرت اختیار و انتخاب ۳- گرایش به خداپرستی ۴- گرایش به خیر و نیکی ۵- نفس لواحه ۶- هدایت الهی

سؤالات

سؤالات جای خالی

- ۱- از تدبیر آیات قرآن به دست می آید که وجود انسان از تشکیل شده است.
- ۲- قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد نیز بر پایه پذیرش همین بنا شده است.
- ۳- ما غیر از بعد جسمانی، بعد دیگری داریم که فرهنگ دینی ، از آن به تعبیر شده است.
- دو بعد جسمانی و روحانی
- «من» ثابت
- روح

سوالات کوتاه پاسخ

- ۴- از تدبیر آیات قرآن کریم بدست می آید که انسان چند بعد دارد ؟ دو بعد الف) بعد جسمانی و مادی ب) بعد روحانی و غیر جسمانی
- ۵- دانشمندان ، چه نشانه ها و دلایلی بر وجود بعد روحانی ذکر کرده اند ؟ الف) ثابت بودن «خود» ب) خواب و رؤیا
- ۶- چرانی می توانیم رویاهای صادقه را به بعد مادی و جسمانی خود نسبت دهیم ؟ زیرا انسان در رؤیاهای صادقه از زمان حال خود و مکان خود خارج می شود و به زمانی در آینده یا گذشته می رود یا مکان هایی را می بیند که اکنون در آن حضور ندارد.
- ۷- بعد جسمانی انسان چه ویژگی هایی دارد که نمی تواند منشاء رویاهای صادقه باشد؟ زیرا بعد جسمانی انسان محصور به زمان و مکان محدود است.

سؤالات تشریحی

۸- منظور از بعد جسمانی و روحانی انسان چیست؟ توضیح دهید؟ بعد جسمانی و مادی انسان، مانند سایر اجسام و مواد، تجزیه و تحلیل می پذیرد و سرانجام فرسوده و متلاشی می گردد و به مکان و زمان نیازمند و محدود است.

درمقابل، بعد روحانی و غیر جسمانی انسان تجزیه و تحلیل نمی پذیرد، متلاشی نمی شود و بعد از مرگ بدن، باقی می ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی دهد.

۹- منظور از ثابت بودن «خود» چیست؟ توضیح دهید؟ هرکس درک روشنی از «خود» دارد و در اثبات وجود چیزی که از آن تعبیر به «من» می کند هیچ گونه استدلالی احتیاج ندارد. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به «من» یا شخصیت دیگری تبدیل شده باشد. در صورتی که چنین نیست. هرکس این را در خود درمی یابد که کس دیگری جایگزین او نشده و او همواره خودش بوده است؛ این نشان می دهد که ثبات هویت و «خود» ما ناشی از ثبات اندام های ما نیست و وابسته و ناشی از بعد روحانی و روح انسان است.

۱۰- با ذکر مثال توضیح دهید که آیا «خود» انسان وابسته به جسم و کالبد مادی است؟ می دانیم که بدن انسان مدام در حال تجزیه و تحلیل و بازسازی است. سلول های کهنه می میرند و سلول های جدید جای آنها را می گیرند. اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. در صورتی که چنین نیست. هرکس این را در خود می یابد که کس دیگری جایگزین او نشده و او همواره خودش بوده است؛ و اگر کارهایی، خوب یا بد، دطول سالیان گذشته انجام داده، همه آنها رابه همین «خود» نسبت می دهد و «خود» را عامل آن کارها می داند.

۱۱- توضیح دهید که چگونه قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد برپایه پذیرش «من» ثابت نباشده است؟ قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد نیز برپایه پذیرش همین «من» بنا شده اند. اگر از شخصی که بیست سال قبل کتابی نوشته یا یک قانون علمی را کشف کرده یا خدماتی به جامعه عرضه نموده است، اکنون تجلیل می کنیم و یا اگر کسی راکه بیست سال قبل، به جنایتی دست زده و اکنون دستگیر شده است، محاکمه و مجازات می کنیم، بدان جهت است که آنان راهمان انسان بیست سال قبل می دانیم، گرچه سنی از آنان گذشته و ظاهرشان تغییر کرده است.

۱۲- آیا با از دست دادن قسمت هایی از بدن انسان «من» او کم می گردد؟ توضیح دهید؟ برخی انسان ها قسمت هایی از بدن خود را در حادثه ای از دست می دهند، اما نه خودشان و نه دیگران، هیچ گاه احساس نمی کنند که قدری از هویت و «من» او کم شده باشد و این نشان می دهد که ثبات هویت و «خود» مانا ناشی از ثبات اندام های ما نیست.

۱۳- یکی از نشانه های وجود بعد روحانی انسان «روایهای صادق» است آن را با ذکر مثال توضیح دهید؟ گاه این رؤیا ها به گونه ای است که شخص کوچک ترین سابقه ذهنی درباره آنها ندارد، به طوری که بعد از بیدار شدن آن را باور نکرده و به خواب خود اعتنا نمی کند، اما بعد از گذشت مدت زمانی، همان رؤیا باتمام جزئیات به وقوع می پیوندد و شخص رابه شگفتی و می دارد. انسان در این قبیل خواب ها که به آن «رؤیای صادق» گفته می شود از ظرف زمان و مکان خود خارج می شود و به زمانی در گذشته یا در آینده می رود، در حالی که جسم او در رختخواب است و چشم و گوش او چیزی نمی بیند و نمی شنود.

۱۴- کدام یک از ابعاد وجود انسان، به دنبال کمالات نامحدود است و مسجود فرشتگان می شود؟ توضیح دهید؟

بعدی که در فرهنگ دینی، از آن به «روح» تعبیر شده است. همین بعد است که به ما توانایی «انتخاب» و «تصمیم گیری» می دهد، به دنبال کمالات نامحدود است و توانایی درک واقعیات و تفکر و اندیشه به ما می بخشد. همین بعد است که فضیلت ها و رذیلت های اخلاقی را کسب می کند و اگر به فضیلت ها آراسته شد، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می شود و اگر به رذیلت ها تن داد، تا اعماق جهنم سقوط می کند.

۱۵- منظور از خود حقیقی چیست؟ این خود چه ویژگی هایی دارد؟ منظور از خود حقیقی در انسان همان بعد غیرمادی یا بعد روحانی است. بعد روحانی و غیر جسمانی انسان تجزیه و تحلیل نمی پذیرد، متلاشی نمی شود و بعد از مرگ بدن باقی می ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی دهد.

۱۶- خود حقیقی چگونه باموضوع قضاوت قاضی در دادگاه ارتباط پیدا می کند؟ اگر کسی راکه بیست سال قبل، به جنایتی دست زده و اکنون دستگیر شده است، محاکمه و مجازات می کنیم، بدان جهت است که او راهمان انسان بیست سال قبل می دانیم، گرچه سنی از او گذشته و ظاهرش تغییر کرده است.

۱۷- انواع رؤیاها را رابنویسید؟ ۱- برخی، از حوادث و اتفاقات روزانه ما سرچشمه می گیرند. ۲- برخی کابوسند و صحنه هایی آشفته و بی اساس دارند، ۳- برخی از خواب ها، خبر از حوادث گذشته یا رویداد های آینده می دهند.

درس چهارم

۴۶ درس چهارم : پنجره ای به روشنائی

سوالات

۱- باتوجه به آیه (وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ) تفاوت دنیا و آخرت در چیست؟ دنیا باز چه ای بیش نیست، ولی حیات حقیقی در جهان آخرت وجود دارد.

۲- شرط نداشتن حزن و اندوه بر اساس آیه ی (... مَنْ ءَامَرَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ...) چیست؟

کسی که به خدا و جهان آخرت ایمان بیاورد و عمل شایسته انجام دهد، دچار حزن و اندوه نمی شود.

۳- باتوجه به آیه ی (وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَحَيَا وَمَا يُلْكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ ...) پاسخ دهید؟

الف) ترجمه آیه رابنویسید.

ب) مفهوم آیه به دیدگاه چه گروهی اشاره دارد. جواب: بیانگر دیدگاه منکران معاد می باشد.

۴- حدیث شریف «الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا» به چه موردی اشاره دارد؟ جواب: به گذرآبودن زندگی دنیایی اشاره دارد و آن را چون خوابی زودگذر می داند.

۵- وقتی امام حسین (ع) فرمود: «من مرگ راجز سعادت و زندگی با ظالمان راجز ننگ و خواری نمی بینم» به کدام پیامد از پیامدهای اعتقاد به معاد اشاره می فرمود؟ جواب: امام حسین (ع) باین حدیث نشان دادند که انسان معتقد به معاد ترسی از مرگ ندارد و همواره آماده فداکاری در راه خدا است.

درستی یا نادرستی جمله های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.

صحیح

۶- انسان ها معمولاً در برخورد با مرگ دودیدگاه دارند.

صحیح

۷- بعد جسمانی انسان تجزیه و تحلیل می پذیرد و متلاشی می شود.

غلط

۸- پیامبران الهی و پیروان آنها مرگ را پایان بخش دفتر زندگی می دانند.

صحیح

۹- بیرون آمدن زندگی از بن بست و باز شدن پنجره ی امید از پیامدهای اعتقاد به معاد است.

غلط

۱۰- خداپرستان حقیقی دوست دارند زودتر زندگی شان تمام شود و به دیدار پروردگار برسند

صحیح

۱۱- منکران معاد برای انسان حقیقی جز جسم و تن قائل نیستند.

صحیح

۱۲- سرگرم شدن به دنیا و فراموشی آینده تلخ از پیامدهای انکار معاد است.

جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید؟

آینده تلخی

۱۳- منکران معاد می کوشند تا با سرگرم شدن به دنیا.....را که در پیش دارند فراموش کنند.

- ۱۴-ازدیدگاه منکران معاد مرگ پایان زندگی.....و پس از مدتی زندگی در دنیا دفتر عمر بسته
است-می شود
- ۱۵-خداپرستان حقیقی در دنیا زندگی می کنند ولی به آن
دل نمی سپرند
- ۱۶-باهوش ترین مومنانبه یاد مرگ هستند و بهتر از دیگران خود را برای آنمی کنند.
فراوان- آماده
- ۱۷-بعد روحانی انسان.....نمی پذیرد و بعد از مرگ بدن ،باقی می ماند.
تجزیه و تحلیل
- ۱۸- پیامبران الهی مرگ را.....برای جسم و تن انسان ودرخشان تر در برای روح انسان می دانند.
غروبی طلوعی

سؤالات کوتاه پاسخ

- ۱۹-انسان معمولاً در برخورد با مرگ چند دیدگاه دارند نام ببرید؟ دو دیدگاه الف) اعتقاد به معاد ب) انکار معاد
- ۲۰-گروهی که جهان پس از مرگ را انکار می کنند چه حقیقتی برای انسان قائل اند؟ این گروه، جسم و تن را حقیقت انسان می دانند.
- ۲۱-کافران مرگ خود را به چه چیز نسبت می دهند؟ کافران می گویند فقط گذشت روزگار مارا نابود می کند.
- ۲۲-اولین پیامد دیدگاه اعتقاد به معاد برای انسان ها چیست؟ با این دیدگاه، زندگی از بن بست بیرون می آید و پنجره امید و روشنائی به روی انسان باز می شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می گیرد.
- ۲۳-تفاوت بعد جسمانی و روحانی انسان در چیست؟ بعد جسمانی پس از مرگ تجزیه و تحلیل می پذیرد و نابود می شود، ولی بعد روحانی از بین نمی رود.
- ۲۴-چرا انسان خداشناس از مرگ نمی هراسند و منتظر فداکاری در راه خدا است؟ آنان معتقدند که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می بینند یا با کوله باری از گناه با آن مواجه می شوند.
- ۲۵-پیامبر (ص) باهوش ترین مومنان را چه کسانی می دانند؟ آنان که فراوان به یاد مرگ اند و بهر از دیگران خود را برای آن آماده می کنند.
- ۲۶-امام حسین (ع) در روز عاشورا در مورد مرگ برای یارانشان چه مثالی را بیان فرمودند؟ مرگ چیزی نیست مگر پلی که شما را از ساحل سختی به ساحل سعادت و کرامت و بهشت های پهناور و نعمت های جاوید عبور می دهد. پس کدام یک از شما کراهت دارد که از زندان به قصر منتقل شود؟
- ۲۷-منکران معاد در مورد حقیقت انسان چه می اندیشند؟ جواب: آنان حقیقت راجز جسم و تن نمی دانند.
- ۲۸-پیامدهای انکار معاد برای انسانی که بی نهایت طلب و میل به جاودانگی دارد چیست؟ می کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد و خود را به هر کاری سرگرم سازد تا آینده تلخی که در انتظار دارد، فراموش کند.
- ۲۹-منکران معاد برای اینکه آینده تلخ خود را فراموش کنند چه می کنند؟ جواب: آنان می کوشند تا خود را به هر کاری سرگرم سازند.
- ۳۰-آیا پیامد های انکار معاد فقط شامل منکرین است؟ خیر- گریبان کسانی را نیز که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می گیرد.

سؤالات تشریحی

- ۳۱-دیدگاه منکران معاد در مورد مرگ را بیان کنید؟ آنان برای انسان حقیقتی جز جسم و تن قائل نیستند. آنان معتقدند با فرارسیدن مرگ انسان و نابودی جسم او، پرونده او برای همیشه بسته می شود و مرگ پایان زندگی است و انسان با مرگ رهسپار نیستی می شود.

۳۲- چرا پیامبران الهی و پیروان آنان مرگ را پایان بخش زندگی نمی دانند؟ زیرا آن را غروبی برای جسم و تن انسان و طلوعی درخشان تر برای روح انسان می دانند یا پلی به حساب می آورند که آدمی را از یک مرحله هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت) منقل می کند. در این دیدگاه ، زندگی دنیوی همچون خوابی کوتاه و گذر است و زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می یابد.

۳۳- بیرون آمدن زندگی از بن بست رابه عنوان پیامد دیدگاه معتقدان به معاد در مورد مرگ توضیح دهید؟ باین دیدگاه، زندگی از بن بست بیرون می آید و پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می گیرد. این شور و نشاط به این دلیل است که وی می داند هیچ یک از کارهای نیک او در آن جهان بی پاداش نمی ماند. حتی اگر آن کارها به چشم کسی نیاید و نیز اطمینان دارد که اگر در این مسیر ظلمی به او بشود و نتواند داد خود را از ظالم بستاند، قطعاً در جهان دیگری خداوند آنها رابه سزای اعمالشان خواهد رساند.

۳۴- خداپرستان حقیقی چگونه در جهان زندگی می کنند؟ الف) خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می کنند و زیبا هم زندگی می کنند؛ اما به آن دل نمی سپرند؛ از این رو، مرگ را ناگوار نمی دانند- ب) آنان از خداوند عمر طولانی می خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان ها، با اندوخته ای کامل تر خدا را ملاقات کنند و به درجات برتر بهشت نائل شوند.

۳۵- از پیامدهای مهم نگرش انکار معاد دچار شدن به یاس و ناامیدی است آن را توضیح دهید؟ اما گروهی دیگر که نمی توانند فکر مرگ را در ذهن خود بیرون برانند همین زندگی چند روزه نیز برایش بی ارزش می شود؛ در نتیجه به یأس و ناامیدی دچار می شود و شادابی زندگی را از دست می دهد؛ از دیگران کناره می گیرد و به انواع بیماریهای روحی دچار می شود. گاهی نیز برای تسکین خود و فرار از ناراحتی، در راه هایی قدم می گذارد که روز به روز بر سرگردانی و یأس او می افزاید

۳۶- چرا پیامدهای انکار معاد گریبان کسانی که معاد را قبول داشته ، اما ایمان و باور قلبی به آن ندارند، رانیز می گیرد؟ زیرا این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می دهند و از یاد آخرت غافل می شوند و از این رو، زندگی و رفتار آنان به گونه ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.

۳۷- پیامدهای اعتقاد به معاد را بنویسید؟ ۱- با این دیدگاه زندگی از بت بست بیرون می آید و پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می گیرد. ۲- انسان دیگر ترسی از مرگ ندارد و همواره آماده فداکاری در راه خدا است.

درس پنجم

سوالات

درستی یا نادرستی جمله های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.

۱- دفع خطر احتمالی لازم است، یک قانون تجربی است.	<u>غلط</u>
۲- همه ی پیامبران پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده اند.	<u>صحیح</u>
۳- از دیدگاه پیامبران الهی، مرگ گذرگاهی به سوی حیات برتر است.	<u>صحیح</u>
۴- اشاره به پیدایش نخستین انسان، استدلالی بر ضرورت معاد است.	<u>غلط</u>
۵- اشاره به نظام مرگ و زندگی طبیعت، امکان معاد را تبیین می کند.	<u>صحیح</u>
۶- خداوند چون حکیم است کار عبث و بیهوده انجام نمی دهد.	<u>صحیح</u>
۷- پاداش هیچ یک از اعمال انسان در این دنیا داده نمی شود.	<u>غلط</u>

جملات زیر ابا کلمات مناسب کامل کنید؟

۸-هر انسانی گرایش به.....و.....دارد و از نابودی گریزان است. بقاء-جاودانگی

۹-قرآن نه تنها معاد را امری ممکن می داند، بلکه وقوع آن را نیز.....می داند. امری ضروری

۱۰-یکی از انگیزه های انکار معاد، نشناختن است. قدرت خدا

۱۱-پیامبران الهی پس از ایمان به خدا.....را مطرح کرده اند و آن را.....ایمان به خدا دانسته اند. ایمان به معاد -لازمه

سؤالات کوتاه پاسخ

۱۲-انواع موضع گیری هادرمقابل دعوت انبیاء برای ایمان به آخرت را بنویسید؟ گروهی به آن ایمان آورده و گروهی آن را بعید دانسته و انکار کرده اند.

۱۳-عملکرد انبیاء در تبیین امکان وجود معاد به مخاطبین چه بوده است؟ پیامبران الهی، نه تنها امکان وجود جهان دیگر را اثبات می کردند، بلکه با استدلال های مختلف مجود آن را ضروری می دانستند.

۱۴-آیا پیامبران الهی، تنها امکان جهان دیگر را اثبات می کردند؟ خیر بلکه با استدلال های مختلف وجود آن را ضروری می دانستند.

۱۵-اقسام استدلال های قرآن در مورد اثبات وجود معاد را بنویسید؟ استدلال هایی که امکان معاد را اثبات می کنند و استدلال هایی که ضرورت معاد را اثبات می کنند.

۱۶-دلایلی که بر امکان معاد دلالت دارند را نام ببرید؟ ۱- اشاره به پیدایش نخستین انسان ۲- اشاره به نونه هایی از زنده شدن مردگان ۳- اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

۱۷-یکی از دلایلی که سبب می شود عده ای دست به انکار معاد بزنند چیست؟ چنان واقعه بزرگ و با عظمتی را با قدرت محدود خود می سنجد و چون آن را امری بسیار بعید می یابند، به انکار آن می پردازند.

۱۸-یکی از انگیزه های انکار معاد از منظر قرآن کریم چیست؟ نشناختن قدرت

۱۹-غرض از ارائه دلایل و شواهد در قرآن برای منکران معاد چیست؟ تانشان دهد معاد امری ممکن و شدنی است و خداوند بر انجام آن تواناست.

۲۰-آیه ۹ فاطر (خداست که با دها را می فرستد... زنده شدن قیامت چنین است) مربوط به اثبات کدام مورد معاد است (امکان یا ضرورت) و موضوع آن چیست؟ صفحه ۴۷ جواب: امکان معاد-موضوع آن: اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

۲۱-دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند کدامند؟ ۱- معاد لازمه حکمت الهی ۲- معاد لازمه عدل الهی

۲۲-آیا قرآن فقط امکان معاد را بیان کرده است توضیح دهید؟ قرآن نه تنها معاد را امری ممکن می داند، بلکه وقوع آن را نیز امری ضروری و واقع نشدن آن را امری محال و نا روا معرفی می کند.

۲۳-آیه ۱۱۵ سوره مومنون (أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ) اشاره به چه موضوعی دارد؟ ضرورت معاد براساس حکمت الهی

۲۴-آیه ۲۷ و ۲۸ سوره ص به چه موضوعی اشاره دارد؟ ضرورت معاد براساس عدل الهی

سؤالات تشریحی

۲۵-کاربرد قاعده عقلی «دفع خطر احتمالی» در اثبات وجود معاد را تبیین کنید؟ پیامبران عاقل ترین و راستگو ترین مردمان در طول تاریخ بود اند. آنان با قاطعیت کامل از وقوع معاد خبر داده اند و نسبت به آن هشدار داده اند. همه آنان پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته اند. ب) اگر به

فرض دراثبات معاد، هیچ دلیلی جز همین خبریامبران نداشته باشیم براساس قانون عقلی (دفع خطر احتمالی لازم است) باید احتیاط به عمل بیاوریم و آن را جدی در نظر بگیریم.

۲۶- استدلال های قرآن برای اثبات وقوع قیامت چند دسته هستند نام برده و توضیح دهید؟ استدلال های قرآن دو دسته اند: ۱- استدلال هایی که امکان معاد را ثابت می کنند و آن را از حالت امری بعید و غیر ممکن خارج می سازند و دسته دیگر، استدلال هایی که «ضرورت» معاد را به اثبات می رسانند.

۲۷- یکی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن کریم اشاره به پیدایش نخستین انسان است آن را توضیح دهید؟ در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می دهد. در این آیات بیان می شود که همان گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

۲۸- یکی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن اشاره به نمونه هایی از زنده شدن مردگان است آن را توضیح دهید؟ قرآن برای اینکه قدرت خدا را به صورت محسوس تری در این زمینه نشان دهد، ماجراهایی را نقل می کند که در آنها به اراده خداوند مردگانی زنده شده اند. از جمله ماجرای مردن حضرت عزیر (ع) به مدت صد سال و زنده ایشان.

۲۹- یکی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت است آن را توضیح دهید؟ در برخی آیات قرآن، بعد از مرگ به عنوان یک جریان رایج در جهان طبیعت معرفی شده است و از کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می کنند می خواهد تا با مطالعه جریان همیشگی تبدیل زندگی به مرگ و بالعکس، در طبیعت بپردازد تا این مسئله را بهتر درک کنند. فرا رسیدن بهار، رستاخیز طبیعت است که نمونه ای از رستاخیز عظیم نیز هست.

۳۰- آیا دنیای کنونی پاسخ گوی میل بقاء و جاودانگی و کمالات نامحدود انسان است توضیح دهید؟ اما دنیا و عمر محدود انسان ها پاسخ گوی این گونه خواسته ها نیست؛ بنابراین باید جای دیگری باشد که انسان به خواسته هایش برسد. اگر بعد از این دنیا، زندگی ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان قرار داده و سپس او را در حالی که مشتاق حیات ابدی است، نابود می کند که این کار با حکمت خدا سازگار نیست.

۳۱- ضرورت معاد را با توجه به اینکه «معاد لازمه ی عدل الهی است» توضیح دهید؟ عدل یکی از صفات الهی است. خداوند عادل است و جهان را بر عدل استوار ساخته است. زندگی انسان ها نیز داخل این نظام عادلانه قرار دارد؛ از این رو، خداوند وعده داده تا ست که هر کس را به آنچه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند. اما زندگی انسان در دنیا به گونه ای است که امکان تحقق این وعده را نمی دهد.

۳۲- ضرورت معاد را با توجه به اینکه «معاد لازمه حکمت الهی است» توضیح دهید؟ خداوند حکیم است و لازمه حکمت خداوند این است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نباشد اگر خداوند تمایلات و گرایش هایی را در موجودات قرارداده، امکانات پاسخگویی به آن تمایلات و نیازها را نیز در درون موجودات قرار داده است. به طور مثال، در مقابل احساس تشنگی و گرسنگی حیوانات، آب و غذا را آفریده تا بتوانند تشنگی و گرسنگی خود را برطرف کنند. همچنین گرایش به بقاء و جاودانگی در وجود انسان وجود دارد و او از نابودی گریزان است. اگر بعد از این دنیا، زندگی ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در جود انسان بیهوده قرار داده که این با حکمت خداوند ناسازگار است.

۳۳- چرا زندگی در دنیا به گونه ای است که امکان تحقق «عدالت الهی» را به طور کامل نمی دهد؟ الف) در این عالم همه به پاداش یا کیفر تمام اعمال خود نمی رسند به عنوان نمونه، چه بسیار افرادی که کارهای نیک فراوانی دارند و به جمع زیادی از انسانها خدمت کرده اند و نیز چه بسیار کسانی که در دوران عمر خود از هیچ جنایت و خیانتی فرو گذار نمی کنند اما قبل از آنکه به پاداش و یا سزای اعمال خود برسند چشم از جهان فرو می بندند.

ب) این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسانها را ندارد به عنوان نمونه، چگونه می توان پاداش بسیاری از اعمال مانند شهادت در راه خدا را در این دنیا داد؟ و یا چگونه می توان در این جهان کسی را که به هزاران نفر ستم روا داشته و یا صدها نفر را قتل عام کرده است کیفر داد؟ اگر جای دیگری نباشد که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را بستاند بر نظام عادلانه خداوند ایراد وارد می شود.

سوالات

درس ششم

- ۱- براساس آیه ی (حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ) (الف) چرا انسان های ظالم درخواست بازگشت به دنیا دارند؟ (ب) آیه برچه چه چیزی دلالت دارد؟
(الف) تا عمل صالح انجام دهد (ب) دلالت بر وجود برزخ پس از دنیا و ماندن انسان در آن تا قیامت
- ۲- آیه ی (يُنَبِّئُكَ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ) (الف) را ترجمه کنید؟ (ب) دلالت بر کدام یک از ویژگی های عالم برزخ دارد؟
(الف) در آن روز به انسان خبر داده می شود به آنچه پیش (از مرگ) فرستاده و آنچه پس (از مرگ) فرستاده است.
(ب) دلالت بر وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا
- ۳- پیام عبارت قرآنی كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (رابنویسید؟ تنها فرصت انسان برای انجام عمل صالح، عمر اوست و پس از مرگ دیگری به دنیا بازمی گردد.
- ۴- سخن گفتن پیامبر (ص) با کشته شدگان بدر دلالت بر کدام یک از ویژگی های عالم برزخ دارد؟ وجود شعور و آگاهی

درستی یا نادرستی جمله های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.

- ۵- بامرگ انسان ورود وی به عالم برزخ، ارتباط او با دنیا به طور کامل قطع می شود
غلط
- ۶- برزخ به معنای حایل و فاصله میان دو چیز است.
صحیح
- ۷- آثار ماتقدم: دامنه برخی اعمال، محدود به دوران زندگی انسان است و بامرگ، پرونده این اعمال بسته می شود.
صحیح
- ۸- مومن پس از مرگ، در طول هفته براساس فرصت به دیدار خانواده اش می رود.
غلط
- ۹- توفی به معنی دریافت تمام و کامل است.
صحیح
- ۱۰- سخن گفتن پیامبر (ص) با کفار کشته شده در جنگ بدر، بیانگر وجود آگاهی و شعور در عالم برزخ است.
صحیح

جمله های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید؟

- ۱۱- پس از مرگ، فعالیت حیاتی بدن متوقف می شود و امراض و آفات وجود انسان را که است، توفی می کنند. حقیقت-روح
- ۱۲- مدسازی های غلط، تولید و نشر مطالب نامناسب و غیر اخلاقی در فضای مجازی نمونه هایی از اعمال ناشایستی است که موجب گناهان فرد حتی پس از مرگ وی می شوند. سنگین شدن پرونده
- ۱۳- انسان مؤمن بر حسب مقدار پس از مرگ به دیدار خانواده اش می رود. فضیلت هایش

سؤالات کوتاه پاسخ

۱۴-برزخ در لغت به چه معناست؟ به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است.

۱۵-ویژگی های عالم برزخ را بنویسید؟

۱) وجود حیات ۲) وجود شعور و آگاهی ۳) وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا

۱۶- منظور از توفی روح چیست؟ یعنی دریافت روح (هنگام مرگ) توسط فرشتگان به طور تمام و کمال

۱۷- چگونه در عالم برزخ شعور و آگاهی وجود دارد ، توضیح دهید؟

باتوجه به اینکه عامل شعور و آگاهی انسان در دنیا روح وی است و روح در برزخ، به حیات خود ادامه می دهد، یکی از ویژگی های برزخ، وجود شعور و آگاهی در آن خواهد بود.

۱۸- نشانه های وجود شعور و آگاهی در عالم برزخ را بنویسید؟ الف) گنگوی فرشتگان بانسان ب) سخن گفتن پیامبر(ص) با کشته شدگان جنگ بدر

۱۹- در ماجرای جنگ بدر چه اتفاقی بیانگر وجود شعور و آگاهی در عالم برزخ بود؟ سخن گفتن پیامبر(ص) با کشته شدگان جنگ بدر

۲۰- نشانه های وجود و تداوم ارتباط میان عالم برزخ با دنیا را بنویسید؟

الف) بسته نشدن ارتباط میان عالم برزخ و دنیا ب) دریافت پاداش خیرات بازماندگان ج) ارتباط متوفی با خانواده

۲۱- بسته نشدن پرونده اعمال در عالم برزخ ، (واحد احتمال افزوده و یا کاسته شدن اعمال) در قرآن اصطلاحاً چه نامیده شده است؟ ماتقدم و ماتاخر

۲۲- آیا اموات از خیرات بازماندگاه بهره مند می شوند؟ توضیح دهید؟

اعمال خیری که بازماندگان برای درگذشتگان انجام می دهند مانند صدقه، طلب مغفرت، دعای خیر و انفاق برای آنان ، در عالم برزخ به آنها می رسد و در سر نوشت آنها تاثیر می گذارد.

۲۳- گفت و گوی انسان ها با فرشتگان در عالم برزخ نشان دهنده چیست؟ دلیل بر وجود شعور و آگاهی در برزخ است.

۲۴- امام کاظم (ع) میزان دیدار انسان مؤمن پس از مرگ ، با خانواده اش را بر حسب چه چیز فرموده اند؟ فضیلت هایش

سؤالات تشریحی

۲۵-عالم برزخ چگونه عالمی است و انسان ها تا چه زمانی در آن بسر خواهند برد؟ عالم برزخ میان زندگی دنیایی و حیات اخروی قرار گرفته است و آدمیان، پس از مرگ وارد آن می شوند و تا قیامت در آنجا می مانند و در صورتی که نیکوکار باشند، از لذت های آن برخوردار و اگر بدکار و شقی باشند، ازرنج ها و دردهای آن متالم می گردند.

۲۶- از جمله ویژگی های عالم برزخ وجود حیات است، در مورد آن توضیح دهید؟

پس از مرگ، گرچه فعالیت های حیاتی بدن متوقف می شود اما فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست، «توفی» می کنند. یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می نمایند. بنابراین ، گرچه بدن حیات خود را از دست می دهد اما روح ، همچنان به حیات و فعالیتش ادامه می دهد.

۲۷- چگونه گفتگوی انسان با فرشتگان در عالم برزخ دلیلی بر وجود شعور و آگاهی در علم برزخ دارد ، توضیح دهید؟

به عنوان نمونه در سوره نساء آمده است که: فرشتگان به ظالمان خطاب کرده و از احوال آنها می پرسند و در مقابل، آنها پاسخ داده و خود را از مستضعفین بر روی زمین معرفی می کنند. این مکالمه و طرف خطاب قرار دادن ، دلیلی بر وجود شعور و آگاهی در برزخ است.

پرونده اعمال انسان بامرگ بسته نمی شود و امکان دارد براعمال نیک و بد آن افزوده یا کاسته شود. همان گونه که قرآن می فرماید، دامنه برخی ازاعمال، محدود به دوران زندگی انسان است و بامرگ، پرونده این اعمال بسته می شود(آثار ماتقدم) ؛ اعمال مانند نماز و روزه؛ اما پرونده بسیاری ازاعمال حتی بعد از حیات مانیز باز می ماند(ماتأخر) ؛ به عنوان مثال اگر کسی کتابی را به کسی یا کتابخانه ای هدیه دهد، یا مطلب مفیدی را به دیگران آموزش دهد، تاوقتی که آن کتاب توسط دیگران خوانده می شود و آموزش های وی به دیگران منتقل می شود یا از آن استفاده می شود، درپرونده عمل او پاداش می نویسند و برحسانات او می افزایند، گرچه خود فرد از دنیا رفته باشد.

۲۹- رسول خدا(ص) درمورد آثار ماتأخر چه فرموده اند؟ و حدیث با کدام یک از ویژگی های عالم برزخ ارتباط دارد.

هرکس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تاوقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می گذارند، بدون اینکه از اجر انجام دهنده آن کم کنند و هرکس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند، تاوقتی که مردمی بدان عمل کنند، گناه آن را به حساب او نیز می گذارند، بدون اینکه از گناه عامل آن، کم کنند. وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا

۳۰- با توجه به حدیث امام کاظم (ع) توضیح دهید چگونه متوفی پس از مرگ ، در عالم برزخ با خانواده خود در ارتباط خواهد ماند؟

امام کاظم(ع) می فرماید انسان مومن بر حسب فضیلت هایش به دیدار خانواده خویش می آید. برخی از آنان هر روز و برخی هردوروز و برخی هر سه روز و کمترین آنان هر جمعه

درس هفتم

سوالات

۱- آیه «یوم ترجف الارض والجبال و کانت الجبال کثیبا مهیلا» به کدام یک از مراحل قیامت اشاره دارد؟ مرحله اول

۲- آیه «یوم ترجف الارض والجبال و کانت الجبال کثیبا مهیلا» به کدام یک از حوادث مرحله اول قیامت اشاره دارد؟ تغییر در ساختار زمین و آسمان ها

۳- آیه « وان علیکم لحافظین کراما کاتبین یعلمون ماتفعلون» به کدام مرحله برپایی قیامت اشاره دارد؟ مرحله دوم

۴- آیه « وان علیکم لحافظین کراما کاتبین یعلمون ماتفعلون» به کدام واقعه از مرحله دوم برپایی قیامت اشاره می کند؟ حضور شاهدان و گواهان

۵- آیه «الیوم نختم علی افواههم و تکلمنا ایدهم و تشهد ارجلهم بما کانوا یکسبون» با کدام مرحله از مراحل برپایی قیامت ارتباط دارد؟ مرحله دوم

۶- موضوع آیه «الیوم نختم علی افواههم و تکلمنا ایدهم و تشهد ارجلهم بما کانوا یکسبون» را بنویسید؟ شهادت دادن اعضای بدن انسان

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

۷- نامه عمل انسان در واقع، خود عمل و حقیقت آن را در بر دارد. صحیح

۸- بدکاران در روز قیامت سوگند راست می خورند تا شاید خودشان را از مهلکه نجات دهند. غلط

۹- اولین حادثه قیامت، شنیده شدن صدایی مهیب است. صحیح

۱۰- گنهکاران شهادت اعضای بدن خود را تصدیق می کنند. غلط

۱۱- پس از زنده شدن همه انسانها در مرحله دوم قیامت، زمین روشن می شود و حقایق انسان را نشان می دهد. غلط

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۲- تغییر در ساختار زمین و آسمان ها در مرحله قیامت اتفاق می افتد. اول

۱۳- هر چه عمل انسان به راه و روش پیامبران نزدیک باشد..... خواهد داشت. ارزش افزون تری

سوالات کوتاه پاسخ

۱۴- حوادثی در مرحله اول برپایی قیامت رخ می دهند کدامند نام ببرید؟

(۱) شنیده شدن صدایی مهیب (۲) مرگ اهل آسمان و زمین (۳) تغییر در ساختار آسمان ها و زمین

۱۵- منظور از نفخ صور چیست؟ صدایی مهیب و سهمگین آسمان ها و زمین را فرا می گیرد و این اتفاق چنان ناگهانی رخ می دهد که همه را غافلگیر می کند. قرآن کریم از این واقعه به نفخ صور یاد می کند.

۱۶- از حوادث مرحله اول برپایی قیامت «شنیده شدن صدایی مهیب» را توضیح دهید؟

صدایی مهیب و سهمگین آسمان ها و زمین را فرا می گیرد و این اتفاق چنان ناگهانی رخ می دهد که همه را غافلگیر می کند.

۱۷- از حوادث مربوط به مرحله اول برپایی قیامت «مرگ اهل آسمان و زمین» را توضیح دهید؟

همه اهل آسمان ها و زمین جز آنها که خداوند خواسته است، می میرند و بساط حیات انسان و دیگر موجودات برچیده می شود.

۱۸- وقایعی که در مرحله دوم برپایی قیامت رخ می دهند کدامند نام ببرید؟

(۱) زنده شدن همه انسانها (۲) کنار رفتن پرده از حقایق عالم (۳) برپاشدن دادگاه عدل الهی (۴) دادن نامه اعمال (۵) حضور شاهدان و گواهان

سوالات تشریحی

۱۹- از حوادث مربوط به مرحله دوم برپایی قیامت «زنده شدن همه انسان ها» را توضیح دهید؟

بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می پیچد و حیات مجدد انسان ها آغاز می شود. باین صدا، همه مردگان دوباره زنده می شوند و در پیشگاه خداوند حاضر می گردند. در این هنگام، انسان های گناه کار به دنبال راه فراری می گردند دل های آنان سخت هراسان و چشم هایشان از ترس به زیر افکنده است.

۲۰- از حوادث مربوط به مرحله دوم برپایی قیامت «برپاشدن دادگاه عدل الهی» را توضیح دهید؟

با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال آغاز می شود و اعمال، افکار و نیت های انسان ها در ترازوی «عدل» پروردگار سنجیده می شود و اگر عملی حتی به اندازه ذره ای ناچیز باشد، به حساب آن نیز رسیدگی خواهد شد. اعمال «پیامبران» «امامان» معیار و میزان سنجش اعمال قرار می گیرد.

۲۱- چرا در قیامت اعمال «پیامبران» و «امامان» معیار و میزان سنجش اعمال دیگران قرار می گیرد؟

زیرا اعمال آنان عین آن چیزی است که خداوند به آن دستور داده است؛ از این رو هر چه عمل انسانها به راه و روش آنان نزدیکتر باشد ارزش «افزون تری» خواهد داشت.

۲۲- از حوادث مربوط به برپایی مرحله دوم قیامت «حضورشاهدان وگواهان» راتوضیح دهید؟

براساس آیات وروایات درروز قیامت؛شاهدان وگواهانی براعمال ورفتار انسان ها درپیشگاه خداوند شهادت می دهند. برخی ازاین شاهدان؛ « پیامبران وامامان » «فرشتگان الهی» و«اعضای بدن انسان و...» هستند.

۲۳-شاهدان روز قیامت رانام ببرید؟ الف) پیامبران وامامان ب) فرشتگان الهی ج) اعضای بدن انسان

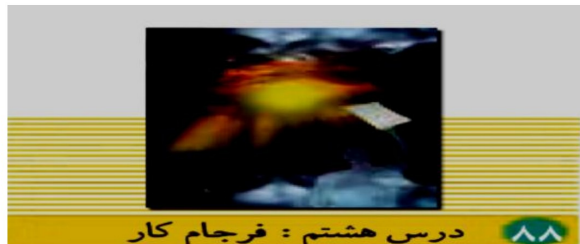
۲۴-چرا «پیامبران وامامان» بهترین شاهدان روز قیامت اند؟زیرا همان گونه که دردنیاناظر وشاهد براعمال مابوده اند درروز قیامت نیز شاهدان دادگاه عدل الهی اند.

۲۵-ازگواهان روز قیامت « شهادت اعضای بدن انسان» راتوضیح دهید؟برخی آیات وروایات ازشهادت اعضای بدن یاد می کنند.بدکاران درروز قیامت سوگند دروغ می خورند تاشاید خود راازمهلكه نجات دهند. دراین حال، خداوندبردهان آنها مهر خاموشی می زند واعضاء وجوارح آنها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می کنند وعلیه صاحب خود شهادت می دهند. بدکاران از مشاهده گواهی اعضای بدن خویش به شگفت می آیند وخطاب به آنها با لحنی سذزنش آمیز می گویندکه : چراعلیه ماشهادت می دهید؟

۲۶-تفاوت نامه های دنیایی بانامه عمل انسان چیست؟ نامه های این دنیا صرفا گزارشی ازعمل است که به صورت کلمات ونوشته درآمده است اما نامه عمل انسان به گونه ای است که خود عمل وحقیقت آن رادربردارد.

۲۷-به چه دلیل فرشتگان جزء شاهدان وگواهان قیامت اند؟ چون درطول زندگی انسان ها، همواره مراقب آنها بوده اندوتمامی اعمال آن هاراثبت وضبط کرده اند.

درس هشتم

سؤالات

جاهای خالی را با عبارتهای مناسب تکمیل کنید؟

۱-شیطان می گوید: خدابه شماوعدهدادومن به شماوعده..... راست-دروغ دادم

۲-بهشتدردارد. یک درمخصوص.....ویک درمخصوص.....هشت-پیامبران وصدیقان، یک دربرای شهیدان ودرهای دیپیر برای دیگران است.

۳-دوزخیان ازنگهبانان جهنم می خواهند که برایشان ازخداوند.....بگیرند. تخفیفی

۴-بهشتیات به جملهمترنم هستند. خدایا توپاک ومنزهی

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

۵-آتش دوزخ درحقیقت حاصل عمل خود انسان است. صحیح

۶-عمیق ترین رابطه بین عمل وجزای آن، تجسم عمل است. غلط

۷-در بهشت نعمت های دائمی است و خستگی به سرعت رفع می شود. غلط

۸-در رابطه ای که نتیجه طبیعی خود عمل است آن چه اهمیت دارد، تناسب میان جرم و کیفر است. غلط

سوالات کوتاه پاسخ

۹-هریک از درهای بهشت برای ورود چه کسانی است؟ یک درمخصوص پیامبران و صدیقان، یک در برای شهیدان و درهای دیگر برای دیگران است.

۱۰-چرا آتش جهنم از درون جان دوزخیان شعله می کشد؟ چون حاصل عمل خود آنها است.

۱۱-تقاضای جهنمیان از خداوند چیست؟ درخواست می کنند به دنیا بازگردند.

۱۲-سوال نگهبانان جهنم از کافران چیست؟ آیا رسولانی نیامدند تا آیات پروردگار را بر شما بخوانند؟

۱۳-عمیق ترین رابطه بین عمل و جزای آن چیست؟ تجسم اعمال است.

۱۴-چرا بهشتیان خدا را سپاس می گویند؟ زیرا به وعده خود وفا کرد.

۱۵-همسران بهشتی چه صفاتی دارند؟ خوش رفتار و زیبا روهستند، جوان و شاداب، پاک و طاهر، خوش و خرم و پیوسته عاشق و خرسند از همسر خود هستند...

۱۶-حسرت جهنمیان در قیامت از چیست؟ از کارهای نیکی است که می توانستند انجام بدهند ولی انجام ندادند مثل نماز خواندن، دستگیری از محرومان و...

۱۷-دوزخیان چه کسانی را در شقاوت خود مقصر می دانند؟ بزرگان خود و شیطان

۱۸-رابطه بین عمل و جزای آن چند گونه است ؟ نام ببرید؟

سه گونه : ۱) قراردادی ۲) نتیجه طبیعی خود عمل ۳) تجسم خود عمل

سوالات تشریحی

۱۹-تجسم عمل به چه معناست؟

این نوع رابطه عمل و پاداش ، عمیق تر و کامل تر از انواع دیگر است. آن چه در روز قیامت به عنوان پاداش یا کیفر به ما داده می شود، عین عمل ماست، یعنی باطن حقیقی عمل که در دنیا قابل ملاحظه نیست، در آخرت چه زشت و چه زیبا، لذت بخش یا دردآور مجسم می شود و انسان خود را در میان باطن اعمال خود می بیند.

۲۰-رابطه قراردادی بین عمل و جزای آن را توضیح دهید؟

گاهی پاداش یا کیفر بر اساس مجموعه ای از قراردادها تعیین می شود مثل این که کارگر در طول روز کار معینی انجام دهد و در ازای آن دستمزد معینی بگیرد. این رابطه قراردادی است و انسانها می توانند با وضع قوانینی جدید این رابطه ها را تغییر دهند. آن چه در این جا اهمیت دارد تناسب میان جرم و کیفر است تا عدالت برقرار گردد.

۲۱- سه ویژگی از ویژگی های بهشت را بگویید؟ (۱) در بهشت هر چه تمنا کنند آماده می بینند (۲) در بهشت هیچ آلودگی و ناپاکی وجود ندارد. (۳) انسان همیشه تازه و شاداب و سر حال است.

۲۲- پاسخ قطعی خداوند به درخواست های جهنمیان چیست؟

آیا دردنیابه اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می خواست به راه آید؟ ما می دانیم اگر به دنیادنیا باز گردید همان راه گذشته رادریش می گیرند.

۲۳- هر عملی چند جنبه دارد؟ آنها را نوشته و باهم مقایسه کنید؟

دو جنبه «ظاهری» و «باطنی» جنبه ظاهری بعد از عمل از بین می رود اما جنبه باطنی هرگز از بین نمی رود و در روح هرانسانی باقی می ماند بنا براین هر عملی که مادر زندگی دنیوی انجام می دهیم حقیقت و باطن آن عمل در جهان آخرت به صورت زشت یا زیبا لذت بخش یا دردآور مجسم می شود و انسان خود را در میان باطن اعمال خود می بیند پس آنچه در روز قیامت به عنوان پاداش یا کیفر به ماداده می شود عین عمل ماست

درس نهم

درس نهم : آهنگ سفر

سوالات

جاهای خالی را با عبارتهای مناسب تکمیل کنید؟

- ۱- الگوی مابرای برنامه ریزی است. پیامبر (ص)
- ۲- باقی ماندن بر پیمان با خدا و سبب رضایت خدا می شود. وفای به عهد
- ۳- بعد از مراقبت نوبت است تا میزان موفقیت انسان مشخص شود. محاسبه
- ۴- وقتی خدا از ما شنود است که مادر و خوشبختی حرکت کنیم. مسیر سعادت
- ۵- هر قدر عزم قوی تر باشد، رسیدن به هدف است. آسان تر

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- ۶- سرنوشت ابدی انسان ها بر اساس رفتار آن ها تعیین می شود. صحیح
- ۷- اسوه بودن پیامبر (ص) و ائمه (ع) یعنی ماعین آن ها باشیم و در همان حد عمل کنیم. غلط

سوالات کوتاه پاسخ

- ۸- اسوه بودن بزرگان دین در چه اموری است؟ در اموری که همواره برای بشر خوب و بارزش بوده اند.
- ۹- چه اقداماتی باید انجام دهیم تا در مسیر بندگی خدا حرکت کرده و ثابت قدم باشیم؟

۱۰- بنابر سخن امام حسین(ع)، رسول خدا(ص) اوقات خود را در منزل چگونه ریزی می کرد؟

ایشان اوقات خود را به سه قسمت تقسیم می کرد: قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای

۱۱- مراقبت چه تاثیری در زندگی دارد؟ سب می شود انسان بر عهد خود استوار بماند.

۱۲- عزم چه تاثیری در رسیدن به هدف دارد؟ هر قدر عزم انسان قوی تر باشد، رسیدن به هدف آسان تر است.

۱۳- عزم را تعریف کنید؟ عزم یعنی اراده و قصد برای انجام کار

۱۴- آثار عزم قوی را نام ببرید؟ الف) استواری بر هدف، ب) شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف

۱۵- محاسبه را تعریف کنید؟ محاسبه به معنی ارزیابی وفاداری یا عدم وفاداری به برنامه است.

۱۶- منظور از اینکه خداوند، راه سعادت ما را قرین رضایت خود ساخته است یعنی چه؟

یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که مادر مسیر سعادت و خوشبختی گام برداریم و آنگاه از ما ناخشنود خواهد بود که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.

۱۷- چرا بعد از مراقبت نوبت محاسبه و ارزیابی است؟ تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد، به دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، شناخته شود.

سوالات تشریحی

۱۸- انسان پس از محاسبه ی اعمالش در صورت موفقیت یا عدم موفقیت چه کارهایی باید انجام دهد؟

محاسبه باید معلوم کند که ما در انجام عهد خود با خدا موفق بود ایم یا نه. اگر موفق بوده ایم، خدا را شکر کنیم و اگر ناموفق بوده ایم، خود را سرزنش کنیم و از خداوند طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی تر، دوباره با خداوند عهد ببندیم و وارد عمل شویم.

۱۹- چرا در مسیر رسیدن به هدف، وجود الگو و اسوه ضروری است؟

زیرا وجود الگوها و اسوه به ما ثابت می کند که این راه موفقیت آمیز است ثانیاً می توان از تجربه ی آنان استفاده نمود و مانند آن ها عمل کرد و از همه مهم تر این که می توان از آنان کمک گرفت و بادناله روی از آنان سریع تر به هدف رسید.

۲۰- چگونه می توان پیامبر(ص) را که یک انسان معصوم است، اسوه قرار داد؟

ایشان اسوه ی ما است، چون می دانیم که هر کاری انجام داده است، درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است و اسوه بودن ایشان به این معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک تر کنیم.

۲۱- مراقبت از تصمیم به چه معناست؟

باقی ماندن برپیمان خودبا خدا و وفای به عهد، رشد و کمال ما و رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می آورد، عهده‌ی که بسته می شود. مانند نوزادی است که باید از آن مراقبت شود تا با عهد شکنی آسیب نبیند.

۲۲- آنان که عزم ضعیفی دارند، چه ویژگی هایی دارند؟

در مقابل تند باد حوادث تاب نمی آورند و مشکلات راه، ؟ آنان را به عقب نشینی وادار می کند.

۲۳- آنان که عزم قوی دارند، چه ویژگی هایی دارند؟ سرنوشت رابه دست حوادث نمی سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم برمی دارند.

درس دهم

سؤالات

۱- پیام آیه «ومن يتوكل على الله فهو حسبه ان الله بالغ امره» را بنویسید؟ اگر متوکل به معنای حقیقی توکل، خداوند کار او را به سرانجام درست می رساند.

۲- پیام آیه «عسی ان تکرهوا شیئا وهو خیر لکم وعسی ان تحبوا شیئا وهو شر لکم» را بنویسید؟ خداوند به مصلحت هایی که ما نمی دانیم ، آگاه است.

۳- پیام آیه «قل افرايتم ماتدعون من دون الله ان ارادني بضر هل هن كاشفات ضره وارادني برحمه هل هن ممسكات رحمته قل حسبي الله عليه يتوكل المتوكلون» را بنویسید؟ اگر خداوند برای کسی گزند یا رحمت بخواهد، کسی نمی تواند در مقابل او بایستد پس در مقام توکل نمی توان بر غیر خدا توکل کرد.

۴- پیام آیه «اليس الله بكاف عبده» را بنویسید؟ کافی بودن خداوند برای بندگان

جاهای خالی را با عبارتهای مناسب تکمیل کنید؟

۵- اگر انسان متوکل وظایفش را انجام دهد و توکل کند، هر نتیجه ای که به دست می آید..... است.

به مصلحت او

۶- توکل به خدا معنای سپردن کارها به او است.

نتیجه

۷- کسی که وظایفش را انجام دهد و امورش را به خداوند واگذار کند، خود را تحت قرار می دهد.

حمایت خدا

۸- ابزار و اسباب راه یابی به نیازها و خواسته های انسان بر مبنای قرار داده شده است.

حکمت الهی

۹- برای آن که راه زندگی را محکم تر و مطمئن تر و همان گونه که خداوند خواسته است، بپیماییم بهتر است با خدای خود..... کنیم.

تجدید عهد

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

۱۰- توکل به معنای سپردن تمام تصمیم گیری به خداوند است.

غلط

۱۱- در صورتی که توکل ماخلص باشد، خداوند کارهای ما را به صورتی که خواسته ایم ، پیش می برد.

غلط

۱۲- انسان باید فکرو اندیشه خود را قبل از توکل به کار گیرد و بادیگران نیز مشورت کند.

صحیح

سوالات کوتاه پاسخ

۱۳- یکی از مهم ترین عوامل تقویت عزم و اراده چیست؟ توکل بر خدا

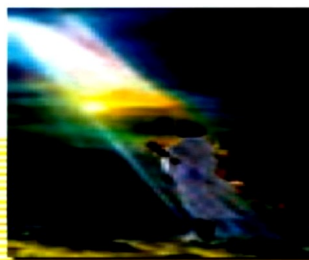
۱۴- بی توجهی به ابزار و اسباب رسیدن به نیازها، به معنای بی توجهی به کدام صفت خداوند است؟ حکمت و علم الهی

۱۵- توکل را تعریف کنید؟ اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به او

۱۶- نیت خالص در توکل به معنای چیست؟ اعتماد به خداوند با قلب خود

سوالات تشریحی

- ۱۷- شرایط توکل حقیقی را بنویسید؟ (۱) توکل باید بانیّت خالص باشد: توکل کردن فقط به معنای گفتن جمله «خدا یا بر تو توکل می کنم» نیست، بلکه انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعا او را تکیه گاه خود ببیند. (۲) توکل باید پس از انجام مسئولیت باشد؛ یعنی انسان فکرواندیشه خود را به کار گیرد، بادیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند.
- ۱۸- چگونه انسان خودش را تحت حمایت خداوند قرار می دهد؟ انسان متوکل، خداوند را تکیه گاه مطمئن خود می یابد و ضمن این که وظایفش را انجام می دهد، امورش را به خداوند واگذار می کند و خود را تحت حمایت او قرار می دهد.
- ۱۹- چرا انسان متوکل می داند که در صورت انجام وظیفه، هر نتیجه ای که به دست آید، به مصلحت اوست؟ زیرا خداوند آینده ای را می بیند که ما نمی بینیم و به مصلحت هایی توجه دارد که ما درک نمی کنیم، گاهی چیزهایی را به نفع خود می پنداریم، در حالی که به ضرر ماست یا اموری را را به ضرر خود می دانیم، در حالی که به نفع ماست. در این مواقع است که خدایی که از هر کس به بندگان مهربان تر است، آن چیزی را برای انسان متوکل رقم می زند که خیر و صلاح او در آن است.
- ۲۰- توکل و تنبلی چه ارتباطی با هم دارند؟ توکل، جانشین تنبلی و ندانم کاری نیست، بلکه کمک کننده و امید دهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است.
- ۲۱- قبل از توکل باید چه مسؤولیت ها و وظایفی را انجام بدهیم؟ (۱) فکرواندیشه خود را به کار گیریم. (۲) بادیگران مشورت کنیم. (۳) بهترین راه ممکن را انتخاب کنیم. (۴) با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کنیم.
- ۲۲- دوران نوجوانی و جوانی چه رابطه ای با تصمیم گیری دارد؟ دوران نوجوانی و جوانی، دوران تصمیم های بزرگ است؛ زیرا جوان و نوجوان، معمولا شجاعت روحی بالایی دارد، وجود شبهه رشته های دنیایی بسته نشده است و می تواند آرمان های بزرگی داشته باشد.

درس یازدهم

درس یازدهم : دوستی با خدا

سوالات

جاهای خالی را با عبارتهای مناسب تکمیل کنید؟

- ۱- لازمه ی دوستی با خداوند..... است.
- ۲- نمی شود کسی را..... ولی با دشمن او..... بود.
- ۳- عاشقان خدا پرچم دار مبارزه با..... و..... بوده اند.
- پیروی از او
- دوست داشت- دوست
- ستم- ستمگران

۴-دینداری بردوپایه استوار است: تولى يعنى.....وتبرى يعنى..... دوستى با خدا و دوستان او-دشمنى با دشمنان خدا

۵-مسلمانان بايد فضاى سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت بهلبريز کنند. ذات حق

۶-کسى که دوستدار فضيلت هاست، نمى تواند در مقابلو..... سکوت اختيار کند. زشتى-نامردمى

درستى يانادرستى عبارات زير را مشخص کنيد.

۷-محبت و دوستى، سرمنشاء همه ي تصميم هاى انسان است. غلط

۸-عشق و محبت الهى، افسردگى و خمودگى و ترس و يأس را از بين مى برد. صحيح

۹-عاشق روشنائى از تاريخى مى گريزد و آن كسى که دوست خدا است، با هر چه ضد خدايى است مقابله مى نمايد. صحيح

۱۰-جهاد در راه خدا در برنامه ي بعضى از پيامبران الهى بوده است. غلط

۱۱-دینداری با دوستی خداوند آغاز می شود. صحيح

۱۲-خداوند در فرمانش، مصلحت ما را در نظر دارد. صحيح

سوالات کوتاه پاسخ

۱۳-محبت با تصميم انسان چه نسبتى دارد؟ محبت و دوستى سرچشمه و منشأ بسيارى از تصميم ها و كارهاى انسان است.

۱۴-عشق الهى چه اثرى در زندگى انسان دارد؟

عشق و محبت الهى، افسردگى، ترس و يأس را از بين مى برد و به انسان نشاط، شجاعت و قدرت مى بخشد و تنبل را چالاك و زرنگ، بخیل را بخشنده، كم طاقت و ناشکيبا را صبور و شکيبا مى کند...

۱۵-امام صادق (ع) قلب انسان را به چه چيزى تشبيه مى کند؟ قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غير خدا را جاند هيد.

۱۶-پيروى از خداوند چه ارتباطى با دوستى خدا دارد؟ پيروى از خداوند، لازمه ي دوستى با خداوند است.

۱۷-فرمان هاى خداوند بر چه اساسى آمده اند؟ بر اساس مصلحت انسان

۱۸-نظر پيامبران (ع) در مورد جهاد در راه خدا چه بوده است؟ جهاد در راه خدا در برنامه ي تمام پيامبران الهى بوده است و بيشتر آنان در حال مبارزه با ستمگران به شهادت رسيده اند.

۱۹-تولى را تعريف كنيد؟ تولى يعنى دوستى با خدا و دوستى با دوستان خدا

۲۰-تبرى را تعريف كنيد؟ تبرى يعنى بيزارى از باطل و پيروان آن

۲۱- راه هاى افزايش محبت به خدا را نام ببريد؟ (۱) پيروى از خداوند (۲) دوستى با دوستان خدا (۳) بيزارى از دشمنان خدا و مبارزه با آنها

۲۲- جمله «لااله الا الله» مرکب از چیست؟ توضیح دهید؟ جمله «لااله الا الله» که پایه و اساس بنای اسلام است، مرکب از یک «نه» و یک «آری» است. «نه» به هر چه غیرخدایی است و «آری» به خدای یگانه.

۲۳- امام خمینی در مورد تولی و تبری چه فرموده اند؟ امام خمینی (ره) بر مبنای تحلیل تبری و تولی فرموده اند: «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنن».

۲۴- بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان به چه معناست؟ عاشق روشنائی از تاریکی می گریزد و آن کسی که به دوستی با خدا افتخار می کند، با هر چه ضدخدایی است مقابله می نماید. او دوستدار حق و دشمن باطل است. عاشقان خدا پرچمدار مبارزه با ستم و ستمگری بوده اند و نمی شود کسی دوستدار خداوند باشد، اما زشتی و ستم را در جامعه بیند و سکوت اختیار کند.

۲۵- چرا این جمله که «قلب انسان با خدا باشد، کافی است» درست نیست؟ برخی می گویند اگر قلب انسان با خدا باشد کافی است و عمل به احکام دین ضرورتی ندارد، اما این توجیه با کلام خداوند سازگار نیست. او می فرماید: «اگر مراد دوست دارید، شایسته است از دستورات من پیروی کنید»

۲۶- نسبت دینداری و دوستی با خدا چیست؟ دینداری با دوستی با خدا آغاز می شود و برائت و بیزاری از باطل و دشمنان خدا را به دنبال دارد. به همین جهت اگر کسی بخواهد قلبش را خانه ی خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند.

۲۷- دوستی با دوستان خدا که از جمله راه های افزایش محبت به خداست را توضیح دهید؟ اگر بخواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کند، باید محبت همه ی کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند ما را به محبت و دوستی آنان توصیه کرده است، در دل جای دهیم و هر میزان این علاقه قوی تر باشد، محبت ما به خدا فزون ترمی شود. انبیاء و اولیای الهی و مجاهدان راه حق و آنان که در مسیر بندگی خدا حرکت کرده اند، دوستان خدا هستند و برترین این دوستان پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) ایشان می باشند.

۲۸- پیام آیه «ومن الناس من يتخذ من دون الله اندادا يحبونهم كحب الله والذين آمنوا اشد حبا لله» را بنویسید؟ ویژگی مومنان دوستی و محبت شدید نسبت به خدا است.

۲۹- پیام آیه «قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله ويغفر لكم ذنوبكم» را بنویسید؟ لازمه دوستی با خداوند، پیروی از دستورات اوست و نتیجه پیروی از خداوند، دوست داشته شدن توسط خدا و بخش گناهان است.

درس دوازدهم

۱۳۴ درس دوازدهم : یاری از نماز و روزه

سوالات

جاهای خالی را با عبارتهای مناسب تکمیل کنید؟

۱- تاثیر نماز به و میزان بستگی دارد.

۲- دومورد مهم از راه های متعدد قرآن کریم برای کسب تقوا و است.

۳- از مهمترین ثمرات روزه است.

- ۴- یکی از آثار و نتایج برپاداشتن نماز دوری از.....است. زشتی ها
- ۵- نماز ثمره ی برتری دارد که هماناست. یاد خدا
- ۶- تقوا به معنی.....و نگه داری است. حفاظت

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- ۷- مهم ترین فایده روزه تقوا است. صحیح
- ۸- تقوا به معنی ایمان محکم و استوار است. غلط
- ۹- اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم، بی نظمی را از زندگی خود دور خواهیم کرد. صحیح
- ۱۰- میزان موفقیت انسان در رسیدن به اهداف بزرگ، به میزان تقوا وابسته است. صحیح
- ۱۱- اگر کسی به چیز حرامی روزه ی خود را باطل کند ، کفاره جمع براو واجب می شود. صحیح

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۲- دوفایده ی نماز کدام است؟ (الف) یاد خدا (ب) دوری از گناه
- ۱۳- چگونه انسان به وسیله ی نماز ، به راه های انحرافی دیگران دل نخواهد بست؟ اگر انسان عبارت « اهدنا الصراط المستقیم » را صادقانه از خداوند بخواهد، به راه های انحرافی دیگران دل نخواهد بست.
- ۱۴- روزه مصداق کامل چیست؟ مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش دل است.
- ۱۵- چه چیزهایی روزه را باطل می کنند؟ خوردن - آشامیدن - رساندن دود غلیظ به حلق - فرو بردن تمام سرآب - دروغ بستن به خدا و پیامبر و جانشینان او - رساندن غبار غلیظ به حلق - باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح - قی کردن -
- ۱۶- کفاره جمع به چه معناست؟ باید هر دو کفاره را بدهد؛ یعنی برای هر روز، هم دوماه روزه بگیرد و هم شصت فقیر غذا دهد.
- ۱۷- شرط شکسته بودن نماز مسافر چیست؟ (الف) رفتن بیش از ۴ فرسخ شرعی و مجموعه ی رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد.
- ۱۸- اگر کسی به قصد حرام سفر کند، حکم نماز و روزه اش چیست؟ نمازش کامل است و باید روزه را بگیرد.
- ۱۹- تقوا را تعریف کنید؟ به معنی حفاظت و نگه داری است.
- ۲۰- کفاره روزه به چه معناست؟ یعنی برای هر روز دوماه روزه بگیرد یا به شصت فقیر غذا بدهد.
- ۲۱- اگر شرط غصبی نبودن لباس و مکان نماز گزار را رعایت کنیم چه نتیجه ای به دست خواهیم رسید؟ کم تر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.
- ۲۲- اگر در رکوع و سجده، عظمت خدا را در نظر داشته باشیم به چه نتیجه ای خواهیم رسید؟ به آن چه در مقابل خداوند قرار دارد، توجه خواهیم کرد.
- ۲۳- اگر عبارت « اهدنا الصراط المستقیم » را صادقانه از بخواهیم چه نتیجه ای در پی دارد؟ به راه انحرافی دل نخواهیم بست.

۲۴- اگر عبارت « غیرالمغضوب علیهم ولا الضالین » را با توجه به گوییم چه نتیجه ای در پی خواهد داشت؟ خود را در زمره کسانی که خدا بر آن ها خشم گرفته یاراه را گم کرده اند، قرار نخواهیم داد.

سوالات تشریحی

۲۵- بازدارندگی نماز از گناه را توضیح دهید؟ اگر نماز را کوچک نشماریم و نسبت به آن چه در نماز می گوییم و انجام می دهیم، درک صحیح داشته باشیم و با توجه نماز بخوانیم، نه تنها از گناهان ، بلکه حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور خواهیم شد.

۲۶- ویژگی های انسان باتقوا را بنویسید؟ انسان باتقوا خود نگر دار است و خود را از گناه حفاظت می کند؛ یعنی برخوردش مسلط است و زمام ولجام نفس خود را در اختیار دارد و نمی گذارد نفس با سرکشی او را در دره های هولناک گناه بیندازد می کوشد روز به روز بر توانمندی خود بیفزاید تا اگر در شرایط گناه و معصیت قرار گرفت، آن قوت و نیرو او را حفظ کند و از آلودگی نگر دارد.

۲۷- انجام به موقع نماز و پاکیزه بودن لباس نماز گزار چه سودی دارد؟ اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم، بی نظمی را از خود دور کرده ایم، اگر در پنج نوبت بالباس و بدن پاکیزه به نماز بایستیم، آلودگی های ظاهری ما کمتر خواهد شد.

۲۷- تکرار درست نماز چه فوایدی برای انسان در پی دارد؟ با تکرار درست آن چه در نماز می گوییم و انجام می دهیم، به تدریج چنان تسلطی بر خود پیدا می کنیم که می توانیم در برابر منکرات بایستیم و از انجامشان خودداری کنیم.

درس سیزدهم

۱۴۸ درس سیزدهم : فضیلت آراستگی

سوالات

جاهای خالی را با عبارتهای مناسب تکمیل کنید؟

- ۱- آراستگی به معنی مرتب کردن خود و بهتر کردن و است. ظاهر-باطن
- ۲- یکی از نیازهای انسان نیاز به در جمع خانواده و همسالان است. مقبولیت
- ۳- قرآن کریم دچار خودنمایی شدن را نام نهاده است. تبرج
- ۴- زن مظهر خلقت است. جمال
- ۵- انسان عفیف از نهمسالان و جامعه گریزان نیست. مقبولیت
- ۶- زن کانون خانواده است. عفاف

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- ۷- آراستگی به معنای مرتب و منظم کردن خود و بهتر کردن وضع ظاهری یا باطنی است. صحیح
- ۸- تکرادائمی نماز در طول شبانه روز، آراستگی و پاکی را حفظ می کند. صحیح
- ۹- هر نعمتی از جانب خداوند در بر دارنده ی مسئولیتی است. صحیح
- ۱۰- آراستگی انسان نباید از حد تعادل خارج شود و جنبه ی تبرج گیرد. صحیح
- ۱۱- زن و مرد هر دو کانون عفاف خانواده هستند. غلط

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۲- از نظر امام صادق (ع) پوشیدن لباس نازک و بدن نما نشانه ی چیست؟ سستی و ضعف دین
- ۱۳- پیشوایان ما به چه آراستگی توجه داشتند؟ پیشوایان ما هم در آراستگی باطنی خود تلاش می کردند، هم به آراستگی ظاهری خود توجه داشتند.
- ۱۴- سیره ی رسول خدا (ص) و پیشوایان دین در آراستگی چه اثری بر مسلمانان داشت؟ سبب شد که مسلمانان در اندک مدتی به آراشته ترین و پاکیزه ترین ملت ها تبدیل شوند و الگو و سرمشق دیگر ملت ها قرار گیرند.
- ۱۵- عفاف در کدام دسته انسان ها ارزش بیشتری دارد؟ عفاف در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد.
- ۱۶- زن در گرایش فطری خود چه شیوه آراستگی را می پسندد؟ زن می کوشد که آراستگی اش به گونه ای باشد که گوهر زیبای وجودش از نگاه نا اهلان دور بماند.
- ۱۷- انسان عفیف در مورد آراستگی چگونه رفتار می کند؟ انسان عفیف برای حفظ عفاف و کرامت خود می تواند خود را کنترل کند و آراستگی اش را در حد متعادل نگه دارد.
- ۱۸- تبرج را تعریف کنید؟ قرآن کریم تندروری در آراستگی و ابراز وجود و خودنمایی را تبرج می نامد.
- ۱۹- آراستگی را تعریف کنید؟ آراستگی یعنی مرتب و منظم کردن خود و بهتر کردن وضع ظاهری و باطنی
- ۲۰- عفاف را تعریف کنید؟ عفاف گرایش است که انسان را در برابر تندروری ها و کندروری ها و افراط و تفریط کنترل می کند.
- ۲۱- چرا وجود عفاف در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد؟ چون خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است.
- ۲۲- چرا خداوند احکام ویژه ای را برای زن قرار داده است؟ (الف) برای حفظ نعمت زیبایی (ب) تا گوهر زیبای وجودش از نگاه نا اهلان دور بماند و روح بلندش تحقیر نشود.
- ۲۳- چه توصیه هایی در مورد آراستگی به هنگام عبادت شده است؟ (۱) استفاده از عطر (۲) شانه زدن موها (۳) پوشیدن لباس روشن و تمیز (۴) پاک بودن تمامی بدن

۲۴- نوع پوشش و آراستگی چه ارتباطی با عفاف دارد توضیح دهید؟ به همان میزان که رشته های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم باشد، نوع پوشش و آراستگی اونیز باوقار ترمی شود و به همان میزان نیز که رشته های عفاف انسان ضعیف و گسسته می شود، آراستگی و پوشش اوسبک تر می شود و جنبه ی خودنمایی به خود می گیرد.

۲۵- عفاف را تعریف کرده و بگویید چه اثری در برآورده کردن نیازها دارد؟ عفاف حالت درونی در انسان است که به وسیله آن خود را در برابر تندروی ها و کند روی ها کنترل می کند تا بتواند در مسیر اعتدال و میانه روی پیش رود و از آن خارج نشود، یعنی در برآورده کردن هریک از علایق و نیازهای درونی به گونه ای عمل نمی کند که یابه طور کامل در آن غرق شود و یابطور کامل آن را کنار بگذارد، بلکه در حد مطلوب و صحیح به برآورده کردن همه ی نیازها توجه دارد.

۲۶- مقبولیت در میان جمع به چه معناست و در نوجوان و جوان سبب چیست؟ یکی از نیازها ی انسان، نیاز به مقبولیت در جمع خانواده، همسالان و جامعه است. مادوست داریم دیگران ما را فرد مفید و شایسته ای بدانند و تحسین کنند. این گرایش در دوره ی نوجوانی و جوانی سبب می شود که فرد بیشتر به خود بپردازد و توانایی ها و استعداد های خود را کشف و شکوفا کند و در معرض دید دیگران قرار دهد.

۲۷- دومورد از ویژگی های آراستگی پیامبر (ص) را بنویسید؟ (۱) آن حضرت همواره از عطر استفاده می کرد، سپس در اجتماعات حضور می یافت. (۲) هنگامی که کسی در خانه ی پیامبر (ص) را می زد، آن حضرت ابتدا به آینه نگاه می کرد و موهای خود را شانه می زد و لباس خود را مرتب ترمی کرد.

۲۸- پاسخ امام صادق (ع) به مدعیان زهد و پرهیز که بر آراستگی ایشان خرده می گرفتند، چه بود؟ امام در پاسخ خرده گیران فرمود: «در آن زمان {زمان پیامبر} مردم در سختی بودند اما امروزه، در شرایط جدیدتری هستیم و عموم مرد توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند»

۲۹- ویژگی های انسان عفیف را بنویسید؟ (۱) زیبایی های خود را وسیله ی خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار نمی دهد (۲) اوحیامی کند که برخی افراد به خاطر امور سطحی و کوچک، او را تحسین کنند و در وجود خود استعداد و ارزش های برتری می یابد که مورد احترام و تحسین قرار گیرد. (۳) اومقبولیت رادوست دارد اما خود را با ارزش تر از آن می داند که مقبولیت را از راه جلب توجه ظاهری به دست آورد.

سوالات ۱۵۸ درس چهاردهم : زیبایی پوشیدگی درس چهاردهم

جاهای خالی را با عبارتهای مناسب تکمیل کنید؟

- ۱- وظیفه مردان است که..... خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند. چشم
- ۲- استفاده از زینت و زیورآلات نباید به گونه ای باشد که توجه را جلب کند. نامردان
- ۳- نوع پوشش تا حد و زیادی به..... و..... ملت ها و اقوام بستگی دارد. آداب - رسوم
- ۴- پوشش زنان آزادی و..... آنان در جامعه را سلب نمی کند. حضور اجتماعی

- ۵- با آمدن مسیحیت در اروپا در میان زنان گسترش یافت. پوشیدن موی سر
- ۶- دستور حجاب برای زنان حضور زن در می باشد. اجتماع
- ۷- بی حجابی در غرب بازگشت به می باشد. سنت های مشرکانه
- ۸- پوشش مناسب از نشانه های است. عفاف
- ۹- خداوند نسبت به پوشش زنان به دلیل بهره مندی آنان از و توجه ویژه ای دارد. جمال- زیبایی
- ۱۰- خون انسان و هر حیوانی که دارد، نجس است. خون جهنده
- ۱۱- مردارانسان و هر حیوانی که دارد نجس است. و خون جهنده
- ۱۲- ادرار و مدفوع انسان و حیوان که دارند ، نجس است. حرام گوشتی - خون جهنده
- ۱۳- نوشیدن چه کم چه زیاد حرام است. شراب
- ۱۴- نوشیدن شراب چه کم چه زیاد است و در زمره بزرگترین شمرده شده است. حرام- گناهان
- ۱۵- سگ و خوک آنها نجس است. مرده - زنده
- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.**
- ۱۶- وظیفه مردان این است که تنها چشم خود را کنترل کنند. غلط
- ۱۷- استفاده از زیورآلات اگر باعث توجه نامحرمان شود اشکال دارد. صحیح
- ۱۸- قرآن کریم تنها فلسفه و علت حجاب را گفته است. غلط
- ۱۹- پوشش و چگونگی آن تا حدود زیادی با آداب و رسوم ملت ها ارتباط دارد. صحیح
- ۲۰- در ادیان مختلف و عموم فرهنگ ها، پوشش زنان به صورت یک اصل پسندیده مطرح بوده است. صحیح
- ۲۱- ادیان الهی در حقیقت واصل یک دین واحد هستند. صحیح

سوالات کوتاه پاسخ

- ۲۲- حدود پوشش در زنان چگونه است؟ زنان باید بدن خود به غیر از چهره و دست ها تاج را بپوشانند
- ۲۳- در ابتدای مسیحیت، پوشش زنان چگونه بوده است؟ در مسیحیت، زنان پوشش و حجاب موی سر خود را رعایت می کردند.
- ۲۴- پوشش زنان چه نسبتی با حضور آن ها در جامعه دارد؟ پوشش زنان مانع حضور اجتماعی زنان در جامعه نیست.
- ۲۵- وظیفه ی مردان در حفظ پوشش چیست؟ مردان باید لباسی بپوشند که وقار و احترام آنان حفظ شود و با ارزش های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد
- ۲۶- پوشیدن چگونه لباسی برای مردان حرام است؟ لباسی که آنان را نزد مردم انگشت نماکند یا وسیله ی جلب زنان نامحرم گیرد.

۲۷- چه مقدار از بدن زنان نیاز به پوشش ندارد؟ چهره و دست ها تامچ

۲۸- چهارمورد از نجاسات رانام ببرید؟

۱- خون انسان وهر حیوانی که خون جهنده دارد

۲و۳- ادرار و مدفوع انسان و حیوان های حرام گوشتی که خون جهنده دارند.

۴- مردار انسان وهر حیوانی که خون جهنده دارد.

۵و۶- سگ و خوک، زنده و مرده آنها نجس است.

۷- کافر (یعنی کسی که به خدای یگانه اعتقاد ندارد).

۸- شراب وهر مایع مستی آور ، نجس است.

سوالات تشریحی

۲۹- پوشش زنان ایرانی قبل از اسلام چگونه بود؟ زنان ایرانی قبل از اسلام ، عموماً پیرو دین زرتشت بودند و با پوشش کامل در محل های عمومی رفت و آمد می کردند. پوشش و حجاب زنان در ایران باستان چنان برجسته بود که حتی برخی از مورخان غربی براین باورند که می توان ایران باستان را منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان دانست.

۳۰- زنان در پوشش ، چه شرط هایی را باید رعایت کنند؟ (۱) تمام بدن خود را به جز صورت و دست ها تامچ از نامحرم بیوشانند (۲) پوشش نباید چسبان و تحریک کننده باشد.

۳۱- علت و حدود پوشش باتوجه به آیات قرآن کریم چگونه است؟ علت پوشش: زنان به پاکی شناخته می شوند و افراد بی بند و بار که اسیر هوس خود هستند، اجازه ی تعرض به خود نمی دهند.

حدود پوشش: قرآن دستور می دهد که روسری ها و پوشش هایشان را به خود نزدیک کنند تا اطراف صورت و گریبان آنان نیز پوشیده شود.

۳۲- بی حجابی اکنون در غرب به چه دلیل است؟ در دوران اخیر در اروپا، پایبندی به تعالیم دینی کم تر شد و آن بخش از دستورات حضرت عیسی (ع) و حضرت موسی (ع) هم که بقی مانده، مورد غفلت قرار گرفته است، بنابراین بی حجابی در غرب نه تنها جایگاهی در اندیشه ی مسیحی ندارد، بلکه بازگشتی به سنت های مشرکانه ی قبل از مسیحیت محسوب می شود.

۳۳- آیا حجاب زنان، موجب سلب آزادی و کاهش حضور آنان در جامعه می شود؟

خیر زیرا اولاً: خداوند دستور حجاب را برای زمان حضور زن در اجتماع و مواجهه وی بانامحرمان قرار داده است نه برای داخل خانه؛ زیرا حجاب چگونگی پوشش زن را هنگام حضور در اجتماع مشخص می کند. این حکم نه تنها سبب کاهش حضور زنان نمی شود ، بلکه سبب می شود تا حضوری مطمئن و همراه با امنیت داشته باشد و از نگاه ناهلانی که در جامعه حضور دارند، ایمن باشد.

ثانیاً: ادعای خانه نشین کردن زنان و سلب آزادی آنان بانگاه قرآن و سیره پیشوایان دین ناسگوار است.

۳۴- فواید حجاب برای زنان در جامعه چیست؟

(۱) کمک می کند تا جامعه به جای آنکه ارزش زن را در ظاهر و قیافه وی خلاصه کند، به شخصیت ، استعدادها و کرامت ذاتی وی توجه کند.